

Т. А. Коляда,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів
Національного університету державної податкової служби України
(м. Ірпінь)

УДК 336.22 (477)

УЗГОДЖЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ БЮДЖЕТНОЇ СТРАТЕГІЇ З ОСНОВНИМИ НАПРЯМКАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Визначено пріоритети бюджетної стратегії України в умовах переходу до сталого розвитку і необхідність їх узгодження з метою і завданнями стратегії соціально-економічного розвитку держави. Обґрунтована доцільність ухвалення закону щодо обов'язковості розробки стратегії у бюджетному процесі. Сформульовано пріоритети бюджетної стратегії України на найближчі 5 років.

Ключові слова: бюджетна стратегія, сталий розвиток, довгострокова бюджетна політика.

В умовах запровадження в Україні базових принципів концепції сталого розвитку, яка передбачає встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб людства і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їхню потребу в безпечному і здоровому довкіллі [1, с. 82], виникає необхідність вирішення питання ефективного використання широкого спектру ресурсів (природних, фінансових, трудових, інтелектуальних та інших) і оцінки впливу ресурсозберігаючого підходу на перехід до стійкого розвитку в усіх сферах суспільного життя країни.

Фінансові ресурси — найбільш ліквідний та мобільний вид ресурсів, який трансформується в інші види ресурсів (матеріальні, інформаційні, трудові, інтелектуальні). Основним джерелом фінансових ресурсів держави є державний бюджет, тому особливого значення в сучасних реаліях набуває проблема визначення довгострокових пріоритетів процесу формування та використання бюджетних ресурсів держави, що необхідні для забезпечення сталого розвитку.

Розробці теорії і практики державних фінансів, вивченню механізмів впливу фіскально-бюджетної політики на економічний розвиток присвячено праці представників різних напрямів західних наукових традицій, а саме Ш. Бланкарта, А. Вагнера, К. Вікселя, Дж. М. Кейнса, Р. Лукаса, Р. Масгрейва, А. Пігу, П. Самуельсона, Дж. Стігліца, В. Танзі, Й. Шумпетера та інших.

У вітчизняній фінансовій науці проблеми формування бюджетних пріоритетів у контексті стратегії економічного зростання, макроекономічного й бюджетного прогнозування, вдосконалення бюджетної політики і бюджетного планування досліджували С. А. Буковинський, О. Д. Василик, В. М. Геєць, Т. І. Єфименко, В. П. Кудряшов, Л. В. Лисяк, І. О. Лютий, П. В. Мельник, Ц. Г. Огонь, В. М. Опарін, К. В. Павлюк, Л. Л. Тарангул, В. М. Федосов, Ф. О. Ярошенко та інші.

Відаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних та зарубіжних учених з цієї проблематики, слід зауважити, що існує потреба в подальшому дослідженні сучасних підходів до визначення пріоритетів довгострокової бюджетної політики з урахуванням глобальних тенденцій соціально-економічного розвитку, виникаючих ризиків і наявних можливостей у бюджетній сфері.

Метою статті є визначення пріоритетів бюджетної стратегії України в умовах переходу до сталого розвитку та узгодження їх з метою і завданнями стратегій соціально-економічного розвитку держави.

Зміни у світовій економіці змушують наукове співтовариство повернутися до базисних питань про державу: якою повинна бути її роль, діапазон функцій, ступінь впливу на економіку тощо; це підкреслювалося у доповіді Всесвітнього банку “Держава у світі, що змінюється” ще у 1997 р. У передмові до доповіді відзначається, що “... без ефективної держави сталий розвиток — і економічний, і соціальний — неможливий”.

Як справедливо зазначає А. Зельднер, можна нескінченно сперечатися про місце і роль держави в економіці, але в розвитку кожної країни настає такий період, коли тільки активізація ролі держави, вироблення чіткої довготривалої стратегії може забезпечити поступальне соціально-економічне зростання. Будь-яка стратегія є сценарієм, де є мета, шляхи, механізми її досягнення і джерела фінансування. У зв’язку з цим, основною метою в довгостроковій стратегії соціально-економічного розвитку держави необхідно вважати забезпечення умов для зростання добробуту населення в основному на базі високотехнологічного розвитку [2, с. 5].

Стратегія — це мистецтво керувати соціально-економічними процесами, визначення головного напрямку в досягненні кінцевого результату. Тому бюджетна стратегія держави повинна забезпечувати передбачуваність реакцій бюджетної системи на виклики і можливості, які можуть виникати у рамках різних варіантів розвитку світової економіки, передбачати превентивне застосування адекватного набору заходів при негативній дії зовнішніх економічних чинників.

Якщо бюджетна стратегія не забезпечує досягнення запланованих результатів — це перша серйозна ознака того, що настав час переглянути її пріоритети та механізми реалізації. Якщо немає стратегії, то немає і способу визначити, які дії і рішення уряду сприяють досягненню бажаних результатів, а які ведуть у помилковому напрямі і тільки розпорошують державні фінансові ресурси.

Особливістю сучасного розвитку державних фінансів є глобальне зростання державного боргу, породжене дефіцитністю бюджетів, що створює додаткові складнощі в розробці будь-яких стратегій. В умовах посткризової рецесії світової економіки залежність від зовнішніх запозичень накладає особливі додаткові обмеження на можливість бюджетного прогнозування.

С. О. Рибак вважає, що бюджетна стратегія — виважений комплекс методів і дій органів влади з управління бюджетним процесом у русі загальної політики, спрямованої на виконання певних завдань економічного і соціального розвитку. Цей комплекс повинен сприяти піднесенню економіки, створенню умов для залучення інвестицій, вжиттю протекціоністських заходів щодо вітчизняного товаровиробника [3, с. 41].

На нашу думку, бюджетна стратегія держави визначається такими основними ознаками:

По-перше, об’єктом бюджетної стратегії виступає державний бюджет (на регіональному рівні — місцеві бюджети).

По-друге, основним суб’єктом стратегічного управління бюджетною політикою є держава.

По-третє, період довгострокового прогнозування бюджетної політики держави не може бути менше ніж 5–7 років.

По-четверте, метою розробки бюджетної стратегії є визначення обсягу доходів бюджету та їх структури, встановлення граничних меж видатків за основними напрямками з урахуванням пріоритетів і мети соціально-економічного розвитку держави.

По-п’яте, призначення бюджетної стратегії полягає в оцінці різних і найбільш вірогідніших варіантів формування ресурсів бюджету і напрямів їх використання.

По-шосте, запровадження сучасного моніторингу результатів реалізації бюджетних програм.

По-сьоме, чітка правова регламентація дій (визначення прав і обов'язків) усіх суб'єктів бюджетного процесу, які можуть становити певну загрозу для реалізації державної бюджетної стратегії, з метою забезпечення виконання стратегічних мети і завдань. В умовах глобалізації необхідно враховувати також і дію зовнішніх чинників.

Таким чином, бюджетна стратегія держави може бути визначена як процес співвідношення мети і засобів для забезпечення реалізації довгострокової бюджетної політики на визначений термін і у конкретній країні. Саме вибір мети, пов'язаної із задоволенням соціально-економічних потреб суспільства, і ранжирування їх відповідно до пріоритетів складають головний зміст бюджетної стратегії.

Важливою складовою бюджетної стратегії є запровадження сучасного моніторингу результатів реалізації бюджетних програм: зараз відстежуються, головним чином, відповідність витрат коштів затвердженому кошторису, тоді як пріоритет повинен надаватися соціально-економічним наслідкам. Тільки це дасть змогу своєчасно виявити недоліки програми й адекватно відреагувати: внести необхідні корективи, припинити або продовжити їх дію, попри те, що очікувані результати отримати не вдається [4, с. 16].

У теоретичній економіці стратегічною називається поведінка у ситуації, коли ухвалення рішення про подальші дії передбачає аналіз можливих відповідних дій інших суб'єктів ринку. Важливе місце при цьому відводиться ролі держави як антикризового управляючого, завдання якого полягає у забезпеченні макроекономічної рівноваги за допомогою в основному фіскальної та грошово-кредитної політики. Однак на сучасному етапі відбувається перехід від антикризового регулювання, коли метою було збереження рівноваженого стану економіки країни, до стратегічного управління. Передумовами цього переходу є низка чинників, викликаних змінами зовнішнього і внутрішнього середовища, що здійснюють суперечливий вплив на систему управління національною економікою, в той же час мають загальну домінанту, яка полягає в тому, що вихід з системної безвиході можливий тільки через визначення перспективних орієнтирів і завдань [5].

Сьогодні можна вести мову про необхідність запровадження у вітчизняну практику стратегічного опортунізму як виду управлінської поведінки держави — суб'єкта бюджетного процесу, коли увага концентрується на довгострокових перспективах, залишаючись водночас досить гнучкою для того, щоб впоратися з проблемами поточного дня. Стратегічний опортунізм дозволяє уряду скоріше контролювати, ніж бути під владою випадку. Місія, стратегічні завдання і довгострокові плани не розглядаються в цій ситуації як стримувальні фактори, що роблять бюджетну систему несприйнятливою до нових завдань та ідей. Навпаки, вони утворюють загальні рамкові умови, які керівництво держави постійно є на увазі, вивчаючи нові можливості їхньої реалізації [6, с. 298].

Л. В. Лисяк вважає, що підхід до визначення пріоритетів бюджетної політики за галузевим принципом є неефективним у довгостроковому періоді. Оскільки державні витрати здійснюються в основному за певним обмеженим переліком напрямів, то вони повинні узгоджуватись з потребами економічної політики в цілому, мати чіткі часові межі, в іншому випадку — надмірна довготривала підтримка одних галузей та сфер викликатиме виникнення і розвиток структурних деформацій, консервацію існуючих, зниження зацікавленості одержувачів такої підтримки у підвищенні результативності власної діяльності. При цьому зміна галузевих пріоритетів бюджетних видатків повинна здійснюватися поступово. Об'єктом пріоритетів повинні бути не галузі чи окремі підприємства, а новітні технології, відповідні міжгалузеві програми, включаючи механізм розробки, освоєння, виробництва, реалізації продукції та тиражування технологій і нововведень [7].

Запровадження у бюджетному процесі довгострокового бюджетного планування пов'язано з необхідністю врахування довгострокових ефектів від рішень, що приймаються сьогодні, зокрема, в сфері оподаткування і витратних зобов'язань, та впливу довгострокових зовнішніх чинників (соціальних, демографічних, економічних), а також можливості реалізації пріоритетних завдань програми соціально-економічного розвитку країни.

Сьогодні в Україні запроваджено середньострокове бюджетне планування — один із ключових пріоритетів реформування державних фінансів відповідно до Програми економічних реформ на 2010–2014 роки “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”. Прогноз Державного бюджету України на 2013–2014 рр. — це перший документ, який розроблений Міністерством фінансів України на новій основі та схвалений постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2012 р. № 318. Однак необхідно зазначити, що розробка цього прогнозу здійснювалася в умовах відсутності затвердженої Державної програми соціально-економічного розвитку України на середньострокову чи довготривалу перспективу (стратегії соціально-економічного розвитку), що може негативно вплинути на точність прогнозування індикативних показників.

Наступний крок — перехід до довгострокового бюджетного планування — розробки бюджетної стратегії. Однак на сьогодні нормативно-правова база України не містить окремого документа, який регулював би питання стратегії у бюджетному процесі. При цьому стратегічні планові документи повинні бути узгоджені із завданнями на державному і місцевих рівнях. Необхідно також здійснювати синхронізацію документів за часом на довгострокову, середньострокову і короткострокову перспективу.

В. Л. Лагутін розглядає стратегію як довгостроковий план, який інтегрує головні завдання різних владних інституцій у єдине ціле. Стратегія в цьому разі повинна включати в себе основні сфери координації; найістотніші механізми реалізації політики; засоби й інструменти основних дій, спрямованих на досягнення поставленої мети [8, с. 4].

В. А. Кошилов вважає, що питання координації довгострокового стратегічного і бюджетного планування є одним з основних завдань бюджетної політики на середньострокову перспективу. Сьогодні Україні не вистачає стратегічного бачення бюджетного процесу, що дало б змогу краще прогнозувати й узгоджувати бюджетні ресурси згідно із середньо- й довгостроковими державними пріоритетами. При цьому стратегічне планування доходів і видатків державного бюджету повинно бути адекватно відображено в щорічних бюджетних процесах [9, с. 38].

Необхідність середньострокового планування є надзвичайно важливим елементом у формуванні соціально-економічних завдань держави в перспективі. Такий підхід допомагає визначити чіткий курс державної бюджетної політики. При цьому чітко визначається послідовність рішень та ефективність заходів. Ґрунтовний аналіз поточної ситуації дає змогу реально оцінити можливості української економіки та передбачити можливості впливу як зовнішніх, так і внутрішніх чинників [10].

Основною метою середньострокового бюджетного планування є бюджетне забезпечення реалізації середньострокових пріоритетів, а інструментом — середньострокові програми і середньострокові бюджети. Причому перший рік планується детально, наступні — узагальнено за основними показниками з відповідним періодичним подовженням планового періоду. Це робиться для того, щоб постійно мати середньострокове, а в перспективі — і стратегічне бачення інноваційного розвитку країни й доступних ресурсів для такого розвитку [8, с. 8].

Погоджуємося з дослідниками Т. П. Богдан та І. В. Богдан, які вважають, що для макрофінансової стабілізації на всіх рівнях державні видатки повинні бути приведені у сувору відповідність із реальними можливостями бюджету. Тому загальною тенденцією міжнародних фінансів останніх років є формування чітких

інституційних обмежень для бюджетної політики та запровадження нових бюджетних правил як у розвинутих країнах, так і тих, що розвиваються. Бюджетні правила накладають на бюджетно-податкову політику обмеження довгострокового характеру шляхом запровадження кількісних лімітів на бюджетні агрегати. Тобто простір для бюджетної політики обмежується певними рамками, які не можуть часто змінюватися. Бюджетні правила мають на меті скоригувати деформовані стимули та не допустити надмірного витрачання бюджетних коштів (особливо в періоді сприятливої кон'юнктури), що має велике значення для гарантування боргової стійкості й фінансової відповідальності [11, с. 12].

Вважаємо, що для України запровадження нових бюджетних правил повинно передбачити чітке визначення граничних розмірів дефіциту бюджету, державного та гарантованого державою боргу, в т.ч. внутрішнього та зовнішнього, квазіфінансових операцій, умовних зобов'язань тощо, виходячи із наявних бюджетних можливостей і виникаючих бюджетних обмежень.

Визначаючи пріоритети бюджетної стратегії України, необхідно усвідомлювати, що пріоритети — це найважливіші соціально-економічні процеси, на стимулювання яких впродовж певного періоду часу спрямовується переважна частина ресурсів за допомогою відповідних методів і регуляторів.

Головною вимогою для визначення пріоритетів бюджетної стратегії є їх узгодження з метою і завданнями програм соціально-економічного розвитку держави. На сьогодні в Україні реалізуються лише законодавчо затверджена Стратегія економічного і соціального розвитку України “Шляхом європейської інтеграції” на 2004–2015 рр., затверджена Указом Президента України від 30 квітня 2004 р. та Програма економічних реформ на 2010–2014 роки “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”. На жаль, термін дії цих документів завершується через 3 роки і весті мову про ефективне довгострокове прогнозування в сфері бюджетної політики некоректно та проблематично, оскільки розробка бюджетної стратегії є похідним процесом від розробки Національної стратегії сталого розвитку, мета якої — забезпечення необхідними фінансовими ресурсами соціально-економічних потреб суспільства на конкретному етапі його розвитку.

Окремі дослідники (зокрема екс-прем'єр-міністр України А. К. Кінах) вважають, що стратегії сталого розвитку в Україні немає, бо немає загальної Національної стратегії розвитку. Сучасна економіка України, яка базується на деформованій галузевій структурі та застарілих технологіях, практично виключає можливість сталого економічного зростання [12].

О. Г. Білорус зазначає, що в урядових стратегічних документах проблеми сталого (збалансованого) розвитку України замовчувались або ставилися формально-декоративно. Так, в останній урядовій розробці Стратегії економічного і соціального розвитку України (2004–2015 роки) “Шляхом європейської інтеграції” комплексні завдання сталого розвитку не ставляться взагалі. Ця стратегія фактично консервує деградаційну політику традиційного індустріалізму в Україні з її галузевими пріоритетами. У цій Стратегії лише розглядаються питання екологічної безпеки в дуже вузькому значенні, а сталий розвиток трактується лише як економічний розвиток [13, с. 366].

Так, стратегічними пріоритетами на 2004–2015 рр. у цьому документі було визначено:

1. Створення передумов для набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі.
2. Забезпечення сталого економічного зростання.
3. Утвердження інноваційної моделі розвитку.
4. Соціальна переорієнтація економічної політики [14, с. 42].

Оскільки стратегія сталого розвитку включає екологічну, економічну та соціальну складові, то на сьогодні нагромаджено чимало національного досвіду,

що характеризується появою низки різних стратегій розвитку, зокрема йдеться про такі з них:

— Стратегії, що мають справи з економічним відродженням і зростанням. Вони спрямовані на зміцнення виробничих потужностей, відновлення фінансової і монетарної рівноваги, запровадження бюджетної дисципліни, сприяння лібералізації і приватизації.

— Стратегії соціального плану, орієнтовані на зменшення бідності.

— Стратегії, спрямовані на інтеграцію чинника навколишнього середовища в розвиток. Ці стратегії передбачали всеохоплюючий міжсекторальний аналіз в розвитку і ресурсного менеджменту для того, щоб інтегрувати ці екологічні занепокоєності в процес розвитку [13, с. 79].

Визначаючи пріоритети бюджетної стратегії, важливо враховувати, що бюджетна політика підпорядкована економічній політиці держави як політиці більш високого рівня, яка визначає загальні пріоритети економічного і соціального розвитку країни. На жаль, для державної економічної політики України притаманна невідповідність між проголошеними і фактичними завданнями та напрямками бюджетної політики, що накладає додаткові труднощі на процес прогнозування державних фінансових ресурсів.

Порівнявши та узагальнивши підходи урядовців та фахівців у сфері бюджетної політики щодо розробки бюджетної стратегії України, можна зробити висновки щодо їх бачення пріоритетності тих чи інших завдань у певний період часу.

Так, Міністерство фінансів України, розробляючи державний бюджет на середньострокову перспективу (2012–2014 роки), визначило такі головні пріоритети:

1) розв'язання проблем із накопиченням державного боргу, обсяг якого з 2007 р. до 2011 р. зріс із 10 до 27 % ВВП, та збільшення вартості його обслуговування;

2) підвищення інвестиційної привабливості України шляхом зниження ставок оподаткування, зокрема податку на підприємств, податку на додану вартість, а також розширення сфери застосування інвестиційних податкових преференцій, надання державних гарантій, збереження стабільної частки державних інвестицій;

3) забезпечення соціальної складової бюджету, зокрема першочергове фінансування таких галузей, як соціальний захист та соціальне забезпечення, охорона здоров'я та освіта. За рахунок запровадження сучасних наукових підходів соціального бюджетування створити передумови для раціонального використання завжди обмежених бюджетних коштів та активізації соціально-економічного потенціалу населення;

4) скорочення спеціального фонду державного бюджету та прийняття змін до Бюджетного кодексу щодо зменшення джерел формування цього фонду в частині надходжень [4, с. 5] шляхом диференціації підходів до формування бюджету розвитку, а саме залишити існуючий окремий фонд у рамках державного бюджету; створити позабюджетний інвестиційний фонд (Фонд розвитку, Стабілізаційний фонд тощо) або Державний банк реконструкції та розвитку, що дозволить залучати до реалізації інвестиційних проектів не лише бюджетні кошти, а й вільні кошти фізичних і юридичних осіб.

О. О. Молдован у монографії “Державні фінанси України: досвід та перспективи реформ” визначає такі пріоритети (важливі завдання) щодо реалізації в Україні ефективної бюджетної політики, спрямованої на забезпечення сталого економічного розвитку на інноваційно-інвестиційній основі та підвищення добробуту громадян [15, с. 313]:

1. Зменшення дефіциту бюджету шляхом виходу в 2013–2014 рр. на бездефіцитний бюджет та дефіцитне фінансування лише інвестиційних видатків проектів та програм, доходи бюджету від яких у перспективі дозволять покрити боргові ресурси, залучені для їх фінансування. Запозичення для фінансування інвестиційних проектів повинні бути обмежені 2 % ВВП.

2. Зменшення боргового тиску на економіку за рахунок спрямування у разі наявності надпланових надходжень до бюджету на дострокове погашення частини державного боргу. При цьому пріоритет надавати достроковому погашенню зовнішніх боргових зобов'язань.

3. Збереження високого рівня інвестиційних видатків зведеного бюджету за рахунок збереження в середньостроковій перспективі обсягу інвестиційних видатків зведеного бюджету на рівні 5 % ВВП. Такий показник інвестиційних видатків повинен стати утвердженим орієнтиром при підготовці бюджету.

4. Зростання розміру соціальних виплат за рахунок перегляду методики визначення та розрахунку розміру мінімального прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати; селективної підтримки окремих найменш соціально захищених категорій населення (вчителі, лікарі, чорнобильці, особи з обмеженими фізичними здібностями та ін.); упорядкування системи соціальних пільг.

5. Забезпечення інвестицій для проведення реформ шляхом фінансування видатків на їх проведення, а саме реформи ЖКГ, адміністративно-територіальної реформи, земельної реформи та інших.

О. Д. Василик у роботі “Державні фінанси України” визначив загальні принципи (напрями) бюджетної політики для держав із ринковою економікою та розвиненими демократичними засадами суспільного життя, які фактично можна вважати пріоритетами чи орієнтиром для сучасних реалій України. Зокрема мова йде про таке:

— Перший принцип бюджетної політики можна сформулювати як постійне сприяння розвитку виробництва, підтримання підприємницької активності та підвищення рівня зайнятості населення.

— Другим важливим напрямом бюджетної політики держави є мобілізація і використання бюджетних ресурсів на забезпечення соціальних гарантій.

— Третій напрям бюджетної політики — вплив за допомогою бюджетного механізму на раціональне використання природних ресурсів, заборону технологій, що несуть загрозу здоров'ю людей. Іншими словами, бюджетна політика держави повинна спрямовуватися на забезпечення права людини на життя в умовах здорового навколишнього середовища, яке постійно порушується в умовах і планової, і ринкової економіки.

При цьому, напрями бюджетної політики держави в кожному конкретному випадку в кожній окремо взятій державі в певний період можуть змінюватися [16, с. 57, 58].

Підсумовуючи вищезазначене та узагальнюючи здобутки науковців і практиків, необхідно наголосити, що пріоритети бюджетної стратегії тісно пов'язані з усіма аспектами внутрішньої та зовнішньої політики, що захищають національні інтереси держави. У зв'язку з відсутністю в Україні затвердженої стратегії соціально-економічного розвитку держави та нормативно-правових актів, які законодавчо закріплювали б необхідність розробки бюджетної стратегії на найближчі 5–10 років з метою підпорядкування її пріоритетів мети і завданням соціально-економічного розвитку, й досі залишаються неформульованими пріоритети бюджетної стратегії, орієнтованої на сталий розвиток країни.

Виходячи із вищенаведеного, вважаємо, що в сучасних умовах основними пріоритетами бюджетної політики на довгострокову перспективу повинні бути:

1. Стимулювання зростання економіки шляхом зниження податкового навантаження, впровадження новітніх енергозберігаючих та інноваційних технологій, спрямованих на раціональне використання природних ресурсів;

2. Виконання задекларованого рівня соціальних зобов'язань;

3. Утримання на економічно безпечному рівні бюджетного дефіциту та рівня державного боргу.

Подальші наукові дослідження щодо пріоритетів бюджетної стратегії України в умовах переходу до сталого розвитку повинні вестися у напрямку пошуку

ефективних механізмів реалізації визначених пріоритетів, виходячи із глобальних тенденцій соціально-економічного розвитку, кращого міжнародного досвіду та стану вітчизняної економіки. Головне завдання бюджетної стратегії полягає у встановленні зв'язку між стратегічними завданнями і пріоритетами соціально-економічного розвитку держави і пріоритетами витрачання бюджетних коштів шляхом запровадження кількісних лімітів на бюджетні агрегати у рамках чітко зафіксованого періоду часу.

Список використаних джерел

1. Сталий розвиток промислового регіону: соціальні аспекти [Текст] : [монограф.] / О. Ф. Новікова, О. І. Амоша, В. П. Антонюк та ін. ; НАН України, Ін-т економіки пром-ті. — Донецьк, 2012. — 534 с.
2. Зельднер, А. Государство и рынок: стратегия развития экономических отношений [Текст] / А. Зельднер // Вестник Института экономики РАН. — 2007. — № 3. — С. 5–13.
3. Рыбак, С. Бюджетная стратегия: украинские реалии и зарубежный опыт [Текст] / С. Рыбак // Экономика Украины. — 2011. — № 8. — С. 40–45.
4. Прогноз Державного бюджету України на 2013–2014 роки : матеріали Круглого столу у Міністерстві фінансів України від 30 січня 2011 р. [Текст] // Фінанси України. — 2012. — № 1. — С. 3–17.
5. Кузнецова, Е. И. Стратегический анализ в системе государственного управления национальной экономикой [Текст] : [монограф.] / Е. И. Кузнецова. — М. : ЮНИТИ-ДАНА; Закон и право, 2006. — С. 13–14.
6. Осовська, Г. В. Економічний словник [Текст] / Г. В. Осовська, О. О. Юшкевич, Й. С. Завадський. — К. : Кондор, 2007. — 358 с.
7. Лисяк, Л. В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України [Текст] : [монограф.] / Л. В. Лисяк. — К. : ДННУ АФУ, 2009. — 600 с.
8. Лагутін, В. Д. Пріоритети координації бюджетної та монетарної політики в Україні [Текст] / В. Д. Лагутін // Фінанси України. — 2011. — № 10. — С. 3–14.
9. Копылов, В. Мониторинг реализации бюджетной стратегии и ее корректировки [Текст] / В. Копылов // Экономика Украины. — 2008. — № 3. — С. 33–39.
10. Міністерством фінансів України визначено пріоритети бюджетної політики [25.09.2012 | 17:23] [Електронний ресурс] Міністерство фінансів України. — URL : http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id=352314&cat_id=53608&search_param=%E2%E2%EF&searchPublishing=1.
11. Богдан, Т. П. Стабілізаційна бюджетно-податкова політика та особливості її застосування в Україні [Текст] / Т. П. Богдан, І. В. Богдан // Фінанси України. — 2012. — № 7. — С. 3–16.
12. Кінах, А. К. Український прорив [Текст] / А. К. Кінах. — К. : Віра Інсайт, 2004. — 320 с.
13. Білорус, О. Г. Глобальна перспектива і сталий розвиток : (Системні маркетингові дослідження) [Текст] / О. Г. Білорус, Ю. М. Мацейко. — К. : МАУП, 2005. — 492 с. : іл.
14. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004–2015 роки) “Шляхом європейської інтеграції” [Текст] / [А. С. Гальчинський, В. М. Геєць та ін.] ; Нац. ін-т стратег. дослідж., Ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань європ. інтегр. України. — К. : ІВЦ Держкомстату України, 2004. — 416 с.
15. Молдован, О. О. Державні фінанси України: досвід та перспективи реформ [Текст] : [монограф.] / О. О. Молдован. — К. : НІСД, 2011. — 380 с.
16. Василик, О. Д. Державні фінанси України [Текст] : [підручн.] / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 608 с.

Рекомендовано до друку кафедрою фінансів
Національного університету державної податкової служби України
(протокол № 8 від 20 лютого 2013 року)

Надійшла до редакції 26.02.2013

Коляда Т. А. Согласование приоритетов бюджетной стратегии с основными направлениями социально-экономического развития Украины

Определены приоритеты бюджетной стратегии Украины в условиях перехода к устойчивому развитию и необходимость их согласования с целями и задачами стратегий социально-экономического развития государства. Обосновывается целесообразность принятия закона относительно обязательности разработки стратегии в бюджетном процессе. Сформулированы приоритеты бюджетной стратегии Украины на ближайшие 5 лет.

Ключевые слова: бюджетная стратегия, устойчивое развитие, долгосрочная бюджетная политика.

Koliada, T. A. The Alignment of Priorities of the Budget Strategy with Basic Directions of Socio-Economic Development of Ukraine

The priorities of the budget strategy of Ukraine in the transition to sustainable development and the need to align them with the goals and objectives of socio-economic development of the state are considered in the article. The expediency of a law that would regulate the matter of compulsory strategy formation in the budget process is grounded. The priorities of budget strategy of Ukraine for the next 5 years are formulated.

Keywords: budget strategy, sustainable development, long-term fiscal policy.

